

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 23 d. nutarimo Nr. 488 „Dėl Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant:

- 2022 m. gegužės 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatą nustatyti viešojo sektoriaus subjekto centralizuotai organizuojamos ir tvarkomos finansinės apskaitos (toliau – apskaita) tvarką;

- 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatytą įpareigojimą nustatyti ataskaitų rengimo tvarką, kai viešojo sektoriaus subjekto apskaita tvarkoma centralizuotai.

Numatoma Nutarimo projekto įsigaliojimo data – 2023 m. rugsėjo 1 d., kuri susijusi su Ministerijos valdomos Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrojo posistemio (toliau – FABIS) modernizavimo projekto įgyvendinimu.

Nutarimo projekto tikslai:

- 1) atsižvelgti į teisinio reguliavimo pakeitimus ir patikslinti viešojo sektoriaus subjektų apskaitos organizavimo, kai apskaita tvarkoma centralizuotai, tvarką dėl funkcijų paskirstymo tarp subjekto, kurio apskaita tvarkoma centralizuotai, ir centralizuotos apskaitos įstaigos, siekiant optimizuoti apskaitos ir ataskaitų rengimo procesus ir sumažinti galimybę ginčams dėl pareigų ir funkcijų apimties;

- 2) prisidėti prie Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijos – inicijuoti viešojo sektoriaus subjektų vykdomų veiklų ir su jomis susijusių turto ir įsipareigojimų peržiūrą (inventorizaciją), nustatyti pagrindinius turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo ir įtraukimo į apskaitą, apskaitos tvarkymo ir ataskaitų rengimo trūkumus ir imtis priemonių jiems šalinti – įgyvendinimo.

Nutarimo projekte siūloma nustatyti:

- 1) teisių, pareigų ir funkcijų pasiskirstymą tarp centralizuotos apskaitos įstaigos ir viešojo sektoriaus subjektų, dėl kurių apskaitos tvarkymo centralizuotai priimtas Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimas, atsisakant šio pasiskirstymo nustatymo rašytinėje sutartyje;

- 2) optimalius ir vienodus informacijos keitimosi tarp viešojo sektoriaus subjektų, kurių apskaita tvarkoma ir ataskaitos rengiamos centralizuotai, ir centralizuotos apskaitos įstaigos procesus ir būdus;

- 3) pavyzdinį apskaitos dokumentų ir kitos informacijos, kurie reikalingi apskaitai tvarkyti ir ataskaitoms rengti (toliau – apskaitos informacija) ir kurie turi būti pateikti centralizuotos apskaitos įstaigai, sąrašą, kuriuo siekiama nustatyti apskaitos informacijos apimtį, pakankamą finansinėms ir biudžeto vykdymo ataskaitoms parengti;

- 4) pareigą vadovams paskirti asmenis, atsakingus už apskaitos informacijos parengimą ir pateikimą centralizuotos apskaitos įstaigai. Taip siekiama užtikrinti, kad būtų paskirti visi už apskaitos informacijos parengimą ir pateikimą centralizuotos apskaitos įstaigai atsakingi asmenys, siekiant prisidėti prie subjektų vidaus kontrolės rezultatyvumo.

Nuo 2022 m. gegužės 1 d. Finansinės apskaitos įstatymas nebenumato sutartinių santykių tarp centralizuotai apskaitą tvarkančios biudžetinės įstaigos ir viešojo sektoriaus subjekto, kurio apskaita tvarkoma centralizuotai. Visos centralizuotos apskaitos įstaigos ir viešojo sektoriaus subjekto, dėl kurių apskaitos tvarkymo centralizuotai priimtas Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimas, teisės, pareigos ir funkcijos, susijusios su apskaitos tvarkymu ir ataskaitų rengimu, būtų nustatytos Finansinės apskaitos įstatymo įgyvendinamajame teisės akte – Nutarimo projektu tvirtinamose Finansinės apskaitos organizavimo, tvarkymo ir ataskaitų rengimo, kai finansinė apskaita tvarkoma centralizuotai, taisyklėse. Kitų teisių, pareigų, funkcijų, dėl kurių reikėtų sudaryti sutartį, Nutarimo projekte nenumatoma. Nutarimo projektu siūloma palikti teisę sudaryti sutartį tik tiems subjektams, dėl kurių apskaitos tvarkymo centralizuotai nėra priimtas Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimas leidžiant kitaip pasiskirstyti pareigomis ir funkcijomis, nustatyti kitus apskaitos informacijos teikimo ir darbo užmokesčio išmokėjimo terminus, negu nustatyta Nutarimo projektu tvirtinamomis taisyklėmis.

Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti suinteresuotoms institucijoms: ministerijoms, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei, Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybinei socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Alytaus regiono plėtros tarybai, Kauno regiono plėtros tarybai, Klaipėdos regiono plėtros tarybai, Marijampolės regiono plėtros tarybai, Panevėžio regiono plėtros tarybai, Šiaulių regiono plėtros tarybai, Tauragės regiono plėtros tarybai, Telšių regiono plėtros tarybai, Utenos regiono plėtros tarybai, Vilniaus regiono plėtros tarybai, Nacionalinei teismų administracijai 2022 metų spalio mėnesį ir pakartotinai, atsižvelgus į dalį pastabų ir siūlymų, – 2023 metų balandžio mėnesį. Į visas pastabas, išskyrus pateiktas pridedamoje derinimo pažymoje, atsižvelgta arba jos suderintos darbo tvarka, siūlymai įvertinti, į dalį jų atsižvelgta.

Esminiai suinteresuotų įstaigų keliama klausimai yra dėl pokyčių ir galimai jų funkcijų apimčių didėjimo:

1) Priėmus Finansinės apskaitos įstatymo pakeitimą, nebenumatoma galimybė sudaryti sutartį dėl centralizuotos apskaitos tvarkymo ir atitinkamai sutartimi susitarti dėl centralizuotos apskaitos paslaugų teikimo apimties. Susidarė situacija, kad įstaigos yra sutarusios nevienodas sąlygas dėl jų centralizuotos apskaitos tvarkymo – daliai įstaigų Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras atliko daugiau funkcijų, teikė ir rinko daugiau ataskaitų negu kitoms įstaigoms, nes tokios sąlygos buvo nustatytos sutartyse. Siekiant apskaitos ir atskaitomybės procesų optimizavimo, Nutarimo projektu siūloma suvienodinti centralizuotos apskaitos funkcijos atlikimą ir atsakomybes. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija nurodė, kad jai daugėtų funkcijų, palyginti su tomis, kurios atliekamos pagal sutartį su centralizuotos apskaitos įstaiga.

2) Siūloma atsisakyti apskaitos dokumentų ir papildomos detalizuojančios apskaitai tvarkyti reikalingos informacijos (pvz., dimensijų, informacijos apie atsakingą asmenį) teikimo el. paštu ar per dokumentų valdymo sistemą ir naudotis Bendros viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinės sistemos (toliau – bendra IS) teikiamomis galimybėmis, kai tokias galimybes bendra IS turi. Pastebėtina, kad apskaitai tvarkyti reikalinga informacija jau dabar turi būti teikiama centralizuotos apskaitos įstaigai. Galiojantis reglamentavimas nustato apskaitos informacijos teikimo būdus. Nutarimo projektu jie nėra keičiami. Šios informacijos perdavimo per bendrą IS būdas pasirenkamas kaip optimalus, nes sukūrus bendros IS sąsajas su kitomis valstybės informacinėmis sistemomis (Bendra viešųjų pirkimų sistema, valstybės informacinė sistema „E. sąskaita“, Dokumentų valdymo bendrąja informacine sistema (DBSIS) ir kt.) ir atsisakius kitų informacijos teikimo būdų, sumažėja klaidų tikimybė, mažėja išteklių poreikis teikiamai informacijai patikrinti ir gautai informacijai patikrinti bei suvesti į bendrą IS pakartotinai. Kai bendra IS yra Ministerijos valdomos Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrasis posistemis (toliau – FABIS), kol vykdomas minėtų informacinių sistemų modernizavimas, dalis funkcijų nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. bus atliekama naudojant modernizuotą FABIS. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Kultūros ministerija

nurodė, kad joms daugėtų funkcijų vykdant duomenų keitimąsi pagal galiojantį teisinį reglamentavimą ir pagal Nutarimo projektą.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Konsultacijos su visuomene numatomos Nutarimo projektą paskelbiant Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projekto rengimą koordinavo Finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamentas (direktorė Ingrida Muckutė, tel. (8 5) 239 0164, vyresnioji patarėja Paulė Svorobovičienė, tel. (8 5) 239 0165), atsakingas asmuo – Atskaitomybės ir apskaitos metodologijos skyriaus vedėja Sonata Lebednykienė, tel. (8 5) 219 4463.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 17 lapų.
2. Derinimo pažyma, 8 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė